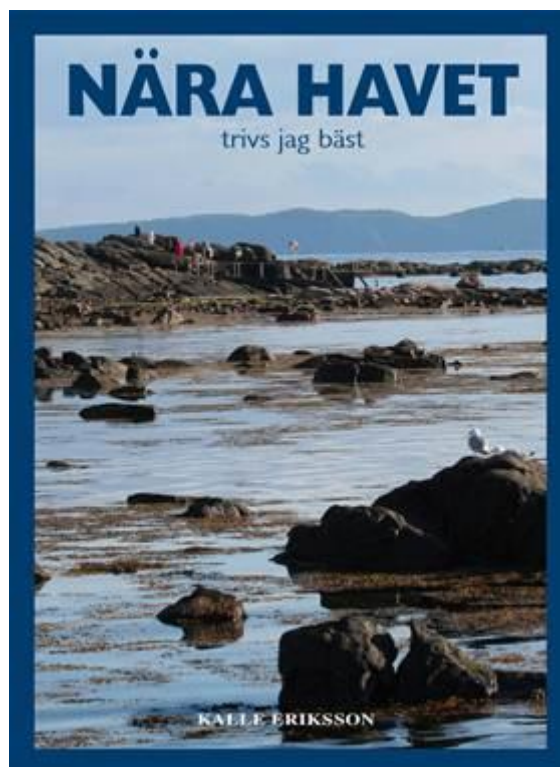

Välkommen till
Nyhetsbrev nr 2-2017
från Kalle Eriksson och Bjäreförlaget

Det närmar sig...

Jag går i väntans tider. Nedkomsten väntas ske i maj månad..

Det gäller min nästa bok NÄRA HAVET..trivs jag bäst..

Tiden före nedkomsten är som vanligt hektisk. Det är många bitar som skall komma på plats. Helst rätt plats...!! Inför varje sådan nedkomst känns det som att det är miljoner pusselbitar som skall hamna rätt.

En hyllning till Bjäre och närheten till havet.

NÄRA HAVET... är en hyllning till Bjäre i allmänhet och dess närhet till havet i synnerhet. Det har under hela vår historia rått en sorts "samboförhållande" mellan Bjäre och havet. Detta förhållande – tiderna igenom – påverkat livet i Bjäre. Och invånarna.

Det är bl.a. om detta särskilda förhållande som boken handlar.

NÄRHETEN till havet

upplever vi inte enbart vid kusten. Tack vare Hallandsås- som fungerar som en jättelik läktare – har vi havet för våra ögon varhelst vi befinner oss på vår halvö. Just dessa vida vyer och närhetskänslan har besjungsits av många - i ord och ton.

(Min bok innebär måhända, att jag tyst och stillsamt smyger mig in i hyllningskören.)

Kusten har mycket att berätta

Spåren från de olika tidsåldrarna finns längs våra stränder. Alltifrån de spår som den väldiga inladsisen lämnade efter sig i form av repor i flata stenhällar, stora flyttblock mm. , via forntidens bjärebör, som skapade monumentala gravhögar som Dagshög och Gröthögarna, via segelsjöfartens epok som berättar, att Bjäres stränder var såväl födelseplats som grav för många av den tidens fartyg, via stenkrossningsverksamheten i början av 1900-talet, via lantbrukarnas kamp om den eftertraktade tången som havet bjöd på vid västlig storm. Allt detta får vi uppleva i boken i det avsnitt som skildrar en vandring längs hela bjärekusten – från Stensåns mynning i norr till Rönneås mynning i söder.

Vandringen längs kusten berikas

Under arbetet med boken har jag haft skäl att gräva ordentligt i de historiska dokumenten och den rika litteratur som finns i ämnet. Jag har därför kunnat uppleva, hur vandringen längs kusten berikas om man kan tolka de olika spår, som tidigare generationer har lämnat efter sig.

Om min bok kan bidra till att någon läsare kan uppleva samma sak blir jag glad.

Vilken upplaga?

Just nu brottas jag med frågan om vilken upplagestorlek jag skall välja. I samband med min senaste bok "På räls över hallandsås under 130 år", gjorde jag en total felbedömning. Redan efter några veckor var lagret slut. Gång på gång hamnade jag i situationen att bl.a. att när trogna läsare av min Nyhetsbrev ville köpa boken blev jag nödsakad att lämna besked om att boken var slutsåld.

Det kändes inte alls bra.

Det var därför

Som jag i förra Nyhetsbrevet uppmanade de läsare som vill säkra ett ex. av NÄRA HAVET... att göra en förhandsbeställning. Vilket gensvar!! Jag blev överväldigad. Listan är redan lång. Därför upprepar jag nu uppmaningen. Vill du säkra ett ex. av NÄRA HAVET...kan du göra det med ett enkelt mejl på direkten.

Vill du veta mer om boken skickar jag gärna info. Dock kan jag inte ta med de ca 400 färgbilder som boken innehåller!!!

Förresten

Har du någon i din bekantskapskrets som du tror också vill säkra ett ex av NÄRA HAVET...får du gärna tipsa verbörande om att komma med på listan.

Boklådan

Boktitel	Ord.pris	Rea-på-rea-pris
Så blev Båstad tennis	225	60
Bilder av ett sekel i Bjäre	Slutsåld	
Vår Bjärehistoria i bild	350	70
Bjärebör berättar om Bjäre	Slutsåld	
Strövtåg genom Bjäre historia	330	140
På räls över Hallandsås....	Slutsåld	

Ett par av de böcker som ännu ej fått "stämpeln" slutsåld närmar sig raskt att få sin stämpel.

Ständigt fler läsare av mina Nyhetsbrev

Som vanligt kan jag även denna gång hälsa välkommen till nya läsare. Det känns uppmuntrande när jag får dessa förfrågningar om att få komma med på listan. Rättare sagt: listorna. Datorn har börjat protestera mot att antalet namn är alltför stort. Därför uppdelning i flera utskick

Till dig som nu är ny: Tidigare brev finns på min hemsida, www.bjareforlaget.com

Facit

Till förra brevets prov i språkkunskap. Som vanligt var det Ingela Bernhold som kalarade alla orden. Så har hon ju haft duktiga lärare under sitt livs universitet. Bl.a. legendariske Daniel Rydsjö.

Språklådan,

Bl.a. språkforskaren Ingemar Ingers har begåvat oss med mycket vetande om de dialekter som talades här i Bjäre för ett par generationer sedan. Professor Ingers redovisning i det följande bygger på uppteckningar gjorts av Peter Larsson. Denne Larsson har redovisat i form av några korta citat av personer från olika socknar.

Di forstaur ente sprauged

- Udhäringena dai si Gräve. Sönnante tala inte ette sprauged, fårr darr e ingen som kan stava te "ja". Udhäringena dai se "ja".

En liten kommentar krävs. Det var invånarna i Hovs, V. Karups och Torekovs socknar, som kallades udhäringar.

Så var det frågan om skillnaden mellan "ja" och ja"

Svaret är att det går knappast att förklara i skrift. Det skall höras. Äldre invånare i de olika socknarna vet förstås precis vad jag menar.

Ett ja från en greviebo lät inte som ett ja från en V. Karups-bo. I Grevie gällde öppet a-ljud medan V. karupsbon använde slutet a.

Språkgränsen gick mellan Grevie och V. Karup.

Udhäringar (med slutet a)var således de som bodde norr (nordväst) om gränsen.

På andra sidan gränsen gällde "öppet a".

I tidigare Nyhetsbrev

har jag skrivit om andra skillnader i språket på respektiv sida om denna märkliga språkgräns. Tack ni som grävt i vår språkhistoria, och därmed skänkt oss denna kunskap.

Tilläggas kan, att denna gräns finns fullt synlig i landskapsbilden. Bl.a. i form av en gårdsgård. Vill du hitta den? Kolla när du färdas på landsvägen mellan Grevie och V. Karup.

Ganska nära toppen kan du skönje denna språkgräns. Vill du sedan följa denna gräns i riktning mot havet passerar du i närheten av Glimminge bys s.k. utflyttaregårdar, vidare nära Stockaryd för att slutligen nå havet i södra utkanten av Glimminge Plantering.

Det finns nog glimmingebor och greviebor, som kan berätta om märkliga "gränsfall".

Exempelvis när gränsen löpte rakt igenom ett bostadshus.

Blev det språkförbistring där?? Knappast. De som bodde där var sannolikt tvåspråkiga...

Du som har berättelser

I det här ämnet – hör av dig så att jag i kommande Nyhetsbrev kan servera våra läsare ännu mer om denna språkgräns.

Jag vet att det i min läsekrets finns personer, som vet mycket i detta ämne.

Det börjar bli fullt i språklådan,

men jag tror att jag kan pressa in ytterligare en liten sak.

Nya svenska språkläran.

Det handlar om svenskläraren som hade stora problem med att lära en viss elev de tre enklaste ordklasserna – substantiv, adjektiv och verb. Elevens talspråk bestod till stor del av svordomar och det tog läraren fasta på.

Substantiv är ord som du kan sätta "fan" eller "djävel" efter, t.ex. gubbdjävel, hammardjävel eller klockfan.

Adjektiv är ord som du kan sätta "skit" före. Ex. skitbra, skitsnygg, skitsnabb etc.

Verb är ord som du kan sätta "utav helvete" efter. Ex. åt utav helvete, sprang utav helvete eller körde utav helvete.

Facit

till förra brevs provuppgift i det gamla skånska språket får – av utrymmesskäl – vänta till nästa nummer. Hav tålamod.

Avslutningsvis.

Har du någon i din bekansningskrets som du tror skulle uppskatta mina Nyhetsbrev – tipsa gärna. Allt jag behöver är en mejl-adress.

Kalle

Kalle Eriksson
Bjäreförlaget
Hallavaravägen 102
269 91 Båstad
kalle@bjarenet.com
Tel. 0431-365332